

Ulkoministeriö

NEUVOSTORAPORTTI UM2020-00439

KEO-10 Hassinen Laura(UM), Heikkilä
Kaisa(UM)

05.05.2020

JULKINEN

Asia

Raportti eduskunnalle - Epävirallinen EU:n kehitysministerikokous 8.4.2020 videoyhteydellä

Kokous

08.04.2020 - 08.04.2020

Ylimääräisen EU-kehitysministerikokouksen (video) 8.4.2020 ainoana aiheena oli EU:n tuki kumppanimaille ja yhteinen toiminta COVID 19-kriisiin vastaamisessa. Keskustelussa oli esillä monenkeskinen vaikuttaminen ja EU:n toiminnan näkyvyys.

EU:n instituutioiden globaali tuki COVID-kriisiin vastaamiseksi on 15,6 mrd. euroa. Jäsenmaiden tuki mukaan laskien EU:n kokonaisvastaus COVID-kriisiin vastaamiseksi olisi tässä vaiheessa n. 20 mrd. euroa.

Keskustelu pohjautui 8.4. hyväksyttyyn komission tiedonantoon *Communication on EU global response to COVID 19*. Komission esittämä "Team Europe" –lähestymistapa sai laajaa tukea. Yhteisymmärrys vallitsi siitä, että erityishuomiota tulee osoittaa eniten tarvitseville erityisesti Afrikassa ja naapurustossa. Tavoitteena on kokonaisvaltainen vaste, jossa keskitytään erityisesti välittömiin haasteisiin. Tärkeimmät toimialat ovat kumppanimaiden terveysjärjestelmät ja toisaalta laajempi taloudellinen ja yhteiskunnallinen haavoittuvuus.

EU:n instituutioiden globaali tuki COVID-kriisiin vastaamiseksi on 15,6 mrd. euroa, josta 5,2 mrd. euroa on lainoja EIP:n kautta, 1,4 mrd. euroa takuita, ja loppu käteistä lahjarahaa. Jäsenmaiden kokouksessa ilmoittamat panokset olivat yhteenlaskettuina noin 4 mrd euroa, ja EBRD:ltä 2 mrd euroa. EU:n kokonaisvastaus COVID-kriisiin vastaamiseksi olisi tässä vaiheessa n. 20 mrd. euroa. Komissio pyysi jäsenmaita tiedottamaan heitä tukitoimistaan, jotta EU:n yhteinen kokonaispanos voitaisiin viestiä ennen G20-kokousta.

Lähes kaikki jäsenmaat käyttivät kokouksessa puheenvuoron. Keskustelussa painottuivat tarve tehdä tiiviimpää yhteistyötä YK:n kanssa sekä Afrikan tukeminen. Muista maantieteellistä painotuksista nousivat esille Itäisen kumppanuuden maat, eteläinen naapurusto, naapurusto kokonaisuudessaan, Länsi-Balkan, Keski-Aasia, Ukraina ja Kaukasus, Latinalainen Amerikka sekä pienet saarivaltiot. Lisäksi korostettiin erikseen LDC- ja hauraiden/haavoittuvien valtioiden tuen tarvetta. Jäsenvaltiot nostivat esille tarpeen tukea erityisesti maita, joissa on runsaasti pakolaisia. EU:n tulisi jäsenvaltioiden mielestä osoittaa solidaarisuutta kriisin keskellä. Tärkeänä pidettiin lisäksi humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön välistä jatkumoa COVID-kriisiin vastaamisessa.

Keskustelussa pidettiin tärkeänä panostaa eniten apua tarvitseviin kuten naisiin, lapsiin, ikääntyneisiin ja nuoriin. Ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa sekä SRHR-tuen tarvetta korostettiin. Muista temaattisista painotuksista jäsenvaltiot huomioivat yksityisen sektorin ja kaupan

merkityksen kriisiin vastaamisessa, sekä velkakysymyksen huomioimisen. AKT-maille suunnattu investointiväline haluttiin mukaan EU:n tukipakettiin, ja rahoituslaitosten roolia tuotiin esille. Myös digitaalisten ratkaisujen merkitys nostettiin esille. Jäsenvaltiot korostivat ilmastokysymyksen merkitystä COVID 19 kaltaisten kriisien torjumisessa pitkällä aikavälillä ja vesisektorin tukea. Kansalaisyhteiskunnan roolia korostettiin puheenvuoroissa myös.

Viestinnän merkitys, myös EU:n omille kansalaisille nousi esille keskustelussa. Jäsenvaltiot pyysivät komissiolta lisäselvitystä suunnitelmistaan COVID-kriisiin vastaamiseksi.

Suomi korosti Afrikka-kumppanuuden, naisten aseman, kaupan ja yksityissektorin roolia sekä rahoituslaitosten toimia. FI mukaan huoltovarmuutta tulisi kehittää myös kumppanimaissa, ja FI näki tässä EIP:llä ja EBRD:llä mahdollisen roolin. Kestävän kehityksen tavoitteet, ilmasto ja digitalisaatio ovat tärkeitä pitkälläkin aikavälillä. FI:n tukisumma on ensivaiheessa 23 milj. euroa ja suunnitteilla on myös takuita Finnfundin kautta.

Suomen edustajat

Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Communication on the Global EU response to COVID-19 (JOIN(2020) 11 final)

Liitteet

Viite

Asiasanat	kehitysrahoitus, kehitysyhteistyö, koronavirukset, Afrikka
Hoitaa	

Tiedoksi
